

ŚRODKI TRWAŁE

Poradnik dla użytkowników systemu zarządzania
przedsiębiorstwem FIRMA

(C) Zakład Techniki Komputerowej SOFT EKSPERT

Spis treści

1. Wprowadzenie.	5
2. Program ŚRODKI TRWAŁE a przepisy podatkowe.	6
3. Ogólne zasady amortyzowania środków trwałych.	7
3.1. Środki trwałe, wartości niematerialne i prawne.	7
3.2. Zasady amortyzowania środków trwałych.	9
3.3. Metody obliczania odpisów amortyzacyjnych.	10
3.3.1. Metoda liniowa.	10
3.3.2. Metoda degresyjna.	10
3.4. Amortyzacja jedнокrotna.	12
3.5. Amortyzacja sezonowa.	12
3.6. Aktualizacja wyceny (przeszacowanie).	12
3.7. Ulepszenie środka trwałego.	17
3.8. Likwidacja środka trwałego.	19
3.9. Samochody osobowe i inne o ładowności do 500 kg.	19
4. Ogólne zasady eksploatacji programu.	20
5. Rozpoczęcie i zakończenie pracy programu.	21
5.1. Rozpoczęcie pracy.	21
5.2. Zakończenie pracy.	22
6. Przygotowanie programu do pracy.	23
6.1. Wprowadzenie przedsiębiorstwa do systemu.	23
6.2. Wybranie zakładu do obsługi przez program.	23
6.3. Ustalenie parametrów programu.	24
7. Ewidencja środków trwałych.	26
7.1. Wprowadzanie środka trwałego do ewidencji.	26
7.1.1. Amortyzacja sezonowa.	29
7.1.2. Wybranie miesiąca do amortyzacji jedнокrotnej.	30
7.2. Przeglądanie ewidencji.	30
7.3. Obsługa ewidencji.	32
7.4. Wprowadzanie zmian do ewidencji.	34
8. Księgowanie amortyzacji.	36
8.1. Przesyłanie danych do KSIĘGI.	36
8.2. Przesyłanie danych do modułu F-K.	37
9. Korekta wprowadzonych informacji.	38
9.1. Zmiana wartości danych.	38
9.2. Zmiana sezonu.	39
9.3. Wstrzymanie amortyzowania środka trwałego.	39
9.4. Korekta dokonana w module VAT.	39

ŚRODKI TRWAŁE

10. Przeszacowanie.	40
10.1. Przeszacowanie indywidualne.	40
10.2. Przeszacowanie grupowe.	41
11. Modernizacja.	43
12. Likwidacja.	44
13. Zamknięcie i otwarcie roku.	44
13.1. Zamknięcie roku.	44
13.2. Otwarcie roku.	45
14. Zestawienia.	46
14.1. Zestawienie zmian i uzupełnień danych środka trwałego.	46
14.2. Raporty.	47
15. Operacje kontrolne.	49
15.1. Kontrola poprawności bazy „Miesiące”.	49
15.2. Kontrola poprawności baz „Środki” i „Historia”.	49
Indeks.	51

1. Wprowadzenie

Niniejszy podręcznik stanowi dokumentację użytkową programu ŚRODKI TRWAŁE, przeznaczonego do komputerowego prowadzenia ewidencji oraz obliczania amortyzacji środków trwałych.

Program umożliwia:

- prowadzenie ewidencji środków trwałych, drukowanie zawartości ewidencji,
- obliczanie amortyzacji według dwóch metod: liniowej i degresywnej (przyspieszonej),
- dokonanie przeszacowania i modernizacji środków trwałych,
- kontrolę przyrostu odpisów amortyzacyjnych będącego skutkiem przeszacowania,
- wstrzymanie obliczania amortyzacji, zmianę stopy amortyzacji i współczynnika korekty, likwidację środka trwałego,
- obliczenie amortyzacji jedнокrotnej i sezonowej,
- drukowanie zestawień według zadanych przez użytkownika kryteriów,
- księgowanie obliczonej amortyzacji (przesyłanie do programów KSIĘGA lub F-K systemu FIRMA).

Program ŚRODKI TRWAŁE jest jednym z modułów komputerowego systemu FIRMA. Może być eksploatowany oddzielnie, bądź w dowolnej konfiguracji z innymi modułami systemu. Dane przetwarzane przez program mogą być wprowadzane poprzez moduł VAT, a następnie przesyłane do modułów KSIĘGA i F-K.

Program ŚRODKI TRWAŁE jest produkowany i rozpowszechniany w wariantach podstawowym (W) oraz dla wielu przedsiębiorstw (M) (patrz część FIRMA rozdział 1.2. „Zastosowania systemu”). Podręcznik opisuje wszystkie funkcje programu dostępne w wariantach M.

Zasady obsługi systemu, komunikowanie się programu z użytkownikiem, posługiwanie się klawiszami funkcyjnymi oraz korzystanie z opcji i funkcji dostępnych w całym systemie opisano w części FIRMA.

- ▶ Producent zastrzega sobie możliwość wprowadzania zmian do oprogramowania bez uwzględniania ich w dokumentacji.

Przed uruchomieniem programu prosimy o zapoznanie się z informacjami o najnowszych zmianach w systemie FIRMA oraz innymi ważnymi uwagami umieszczonymi w pliku README. Zawartość tego pliku zostanie wyświetlona, jeżeli po uruchomieniu systemu FIRMA i wyświetleniu nazw zainstalowanych programów użytkownik naciśnie klawisz **F2**.

2. Program ŚRODKI TRWAŁE a przepisy podatkowe

Program ŚRODKI TRWAŁE uwzględnia przepisy prawne zawarte w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 17 stycznia 1997 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także nieuchylone przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r.

Zakłada się, że użytkownik programu ŚRODKI TRWAŁE zna przepisy dotyczące prowadzenia ewidencji środków trwałych oraz obliczania i księgowania odpisów amortyzacyjnych.

- ▶ W interesie każdego użytkownika jest sprawdzenie, czy nabyta wersja programu jest zgodna z obowiązującymi przepisami. Ewentualna odpowiedzialność za eksploatację programu niezgodnego z przepisami spada na jego użytkownika. Jeżeli okaże się, że moduł ŚRODKI TRWAŁE nie uwzględnia najnowszych regulacji prawnych, prosimy o kontakt z producentem lub dystrybutorem programu.

3. Ogólne zasady amortyzowania środków trwałych

W rozdziale tym postaramy się przybliżyć użytkownikowi pojęcia wykorzystywane w programie oraz sposoby i metody obliczania amortyzacji.

3.1. Środki trwałe, wartości niematerialne i prawne

Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 stycznia 1997 r. dla celów podatkowych za **środki trwałe** uznaje się:

- stanowiące własność lub współwłasność podatnika (osoby prawnej lub fizycznej):
 - nieruchomości (grunty, budynki, w tym także będące odrębną własnością lokale, budowle i inwestycje w obcych obiektach),
 - maszyny i urządzenia,
 - środki transportu,
 - inne przedmioty kompletne i zdadne do użytku w dniu przyjęcia do użytkowania, w tym także zużywające się stopniowo składniki majątkowe zaliczone do końca 1994 r. do wyposażenia,
 - inwentarz żywy.
- obce środki trwałe, używane przez podatnika na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze (tylko wówczas, gdy zgodnie z obowiązującymi przepisami są one zaliczane do składników majątku podatnika).

Wymienione składniki majątkowe zalicza się do środków trwałych, jeśli spełniają one równocześnie dwa kryteria:

- są przeznaczone do wykorzystania na potrzeby podmiotu gospodarczego związane z jego działalnością gospodarczą lub oddane w używanie innym podmiotom na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze (np. w leasing operacyjny),
- przewidywany okres ich używania (określany przez podatnika) przekracza 1 rok.

ŚRODKI TRWAŁE

We wspomnianym rozporządzeniu Ministra Finansów dla celów podatkowych zdefiniowano pojęcie **wartości niematerialnych i prawnych**. Zalicza się do nich:

- nabyte przez podatnika prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania (m.in. prawa autorskie, licencje, prawa do patentów, projektów, wynalazków, wzorów zdobniczych, znaków towarowych),
- wartość firmy,
- koszty organizacji poniesione przy założeniu lub rozszerzeniu spółki akcyjnej,
- koszty zakończonych prac rozwojowych,
- programy komputerowe.

Podobnie jak w przypadku środków trwałych, zaliczenie wymienionych praw do wartości niematerialnych i prawnych zależy od spełnienia przez nie równocześnie dwóch kryteriów:

- korzystanie z tych praw pozostaje w związku z działalnością gospodarczą podatnika (lub prawa te oddał podatnik do korzystania innemu podatnikowi),
- przewidywany okres ich używania (określany przez podatnika) przekracza 1 rok.

Zgodnie ze wspomnianym rozporządzeniem podatnik nie może zaliczyć wymienionych składników majątkowych oraz wartości niematerialnych i prawnych do środków trwałych, jeżeli ich wartość początkowa nie przekracza 2.500 zł.

W programie ŚRODKI TRWAŁE oraz w niniejszym podręczniku dla uproszczenia przyjęto jednolite nazewnictwo „środki trwałe” także dla wartości niematerialnych i prawnych.

3. Ogólne zasady amortyzowania środków trwałych

3.2. Zasady amortyzowania środków trwałych

Kwoty rocznych odpisów amortyzacyjnych ustala się drogą systematycznego rozłożenia wartości początkowej danego środka trwałego na przewidywane lata jego używania. Za wartość początkową uważa się – w zależności od sposobu nabycia – cenę jego nabycia, koszt wytworzenia, wartość rynkową z dnia nabycia w sposób nieodpłatny (np. spadek, darowizna) lub wartość ustaloną przez udziałowca (wspólnika) na dzień wniesienia aportu.

Kosztem uzyskania przychodów są tylko odpisy amortyzacyjne dokonywane według zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 17 stycznia 1997 r. Rozporządzenie to reguluje zasady obliczania amortyzacji oraz podaje roczne stawki amortyzacyjne. Działając zgodnie z wymienionym rozporządzeniem program ŚRODKI TRWAŁE oblicza tzw. amortyzację „podatkową”.

§ 9 rozporządzenia podaje również maksymalne wartości współczynników zmieniających stawki amortyzacyjne w wyszczególnionych przypadkach. Podatnik sam decyduje o wykorzystywanej wysokości współczynnika (zwanego w programie „współczynnikiem korekty”).

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek trwały został przyjęty do użytkowania (wprowadzony do ewidencji). Amortyzowanie środka trwałego kończy się w miesiącu, w którym następuje zrównanie wartości odpisów z jego wartością początkową, bądź w którym ten środek trwały sprzedano, zlikwidowano lub uznano za niedobór. Wyjątkiem od tej zasady jest jednokrotne amortyzowanie środków trwałych (w sytuacjach dopuszczonych przepisami).

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w równych ratach miesięcznych. Osoby fizyczne prowadzące podatkową księgę przychodów i rozchodów mogą dokonywać odpisów w równych ratach kwartalnych lub jednorazowo na koniec roku podatkowego.

Przerwy w dokonywaniu amortyzacji są możliwe tylko w sytuacjach określonych przepisami – np. wówczas, gdy środki trwałe są używane sezonowo (w tym przypadku odpisów dokonuje się jedynie w okresie ich używania – patrz rozdział 3.5.).

3.3. Metody obliczania odpisów amortyzacyjnych

Metoda amortyzacji jest wybierana przez podatnika dla każdego środka trwałego osobno, przed rozpoczęciem dokonywania od niego odpisów amortyzacyjnych. Podatnik nie może jej zmienić w trakcie używania środka trwałego.

3.3.1. Metoda liniowa

Jest to podstawowa metoda obliczania odpisów amortyzacyjnych. Zgodnie z nią odpisów tych dokonuje się według tej samej stawki od stałej podstawy (wartości początkowej uwzględniającej ewentualne wydatki na ulepszenie), aż do pełnego zamortyzowania środka trwałego.

Przykład 1:

wartość początkowa środka trwałego	28 000.00
stawka amortyzacyjna według wykazu	20%
współczynnik korekty	1
roczny odpis amortyzacyjny (28 000.00 x 20%)	5 600.00

3.3.2. Metoda degresywna

Zastosowanie metody degresywnej polega na obliczaniu odpisów amortyzacyjnych od zmiennej podstawy, przy zastosowaniu stałej stawki amortyzacji. Podstawa ta (zwana „wartością początkową netto”) jest różnicą między wartością początkową środka trwałego a sumą odpisów amortyzacyjnych dokonanych do końca roku poprzedzającego dany rok podatkowy. Suma tych odpisów nazywana jest w programie „umorzeniem początkowym”.

3. Ogólne zasady amortyzowania środków trwałych

Przykład 2:

Założenia:

wartość początkowa środka trwałego	28 000.00
stawka amortyzacyjna według wykazu	20%
współczynnik korekty	2
stawka amortyzacyjna podwyższona współczynnikiem korekty	40%

Wyliczenie amortyzacji:

I rok

28 000.00 x 40 %	11 200.00
------------------------	-----------

II rok

wartość początkowa	28 000.00
amortyzacja w I roku (umorzenie początkowe)	11 200.00
podstawa amortyzacji w II roku (28 000.00 – 11 200.00)	16 800.00
amortyzacja za II rok (16 800.00 x 40%)	6 720.00

III rok

wartość początkowa	28 000.00
amortyzacja w I i II roku (umorzenie początkowe) (11 200.00 + 6 720.00)	17 920.00
podstawa amortyzacji w III roku (28 000.00 – 17 920.00)	10 080.00
amortyzacja za III rok (10 080.00 x 40%)	4 032.00

IV i V rok

ponieważ amortyzacja w III roku zrównała się (była niższa) z amortyzacją liczoną metodą liniową bez uwzględnienia współczynnika korekty (patrz poprzedni przykład), w tych latach odpisy amortyzacyjne powinny być obliczane metodą liniową bez uwzględnienia współczynnika korekty, tzn.:

IV rok

28 000.00 x 20%	5 600.00
-----------------------	----------

V rok

w tym roku nastąpi pełne zamortyzowanie środka trwałego, czyli zrównanie odpisów amortyzacyjnych z jego wartością początkową. Amortyzacja wyniesie:

28 000.00 – (11 200.00 + 6 720.00 + 4 032.00 + 5 600.00)	448.00
--	--------

3.4. Amortyzacja jednokrotna

Jednokrotna amortyzacja środka trwałego jest dopuszczalna tylko wówczas, gdy jego wartość początkowa nie przekracza kwoty określonej przepisami (np. w 1997 r. – 2 500 zł). Podatnik może wtedy (w odróżnieniu od pozostałych metod amortyzacji) cały odpis amortyzacyjny zaliczyć w ciężar kosztów uzyskania przychodu już w miesiącu oddania środka do używania.

Jeżeli zamortyzowany jednokrotnie środek trwały był ulepszany (patrz rozdział 3.7.), to następuje dalsze jego amortyzowanie (patrz przykłady 7 i 8).

3.5. Amortyzacja sezonowa

Jak wspomniano w rozdziale 3.2., możliwe są przerwy w dokonywaniu amortyzacji, jeśli środki trwałe są używane sezonowo. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się wówczas tylko w okresie używania. Odpis amortyzacyjny przypadający na miesiące, w których środek trwały jest używany, oblicza się dzieląc roczną kwotę amortyzacji przez 12 i mnożąc ją przez liczbę miesięcy w sezonie. Księgowanie odpisów amortyzacyjnych za miesiące zaliczone do sezonu następuje zgodnie z wybranym *Typem amortyzacji (Narzędzia / Parametry / Programu)* – w każdym z tych miesięcy, pod koniec kwartału lub z końcem roku.

Sezonowe używanie środków trwałych powinno być uzasadnione charakterem działalności.

3.6. Aktualizacja wyceny (przeszacowanie)

W ciągu ostatnich lat, przy wysokiej inflacji, nastąpił znaczny spadek księgowej wartości majątku w stosunku do jego wartości rynkowej. Z tego względu przeprowadza się aktualizację wyceny środków trwałych, zwaną inaczej „przeszacowaniem”.

Podatnicy dokonują przeszacowania środków trwałych stosując wskaźniki przeliczeniowe ogłaszane w obwieszczeniu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (np. z dnia 8 lutego 1995 r. w sprawie wskaźników przeliczeniowych do aktualizacji wyceny

3. Ogólne zasady amortyzowania środków trwałych

środków trwałych na dzień 1 stycznia 1995 r.) lub – w szczególnym przypadku – uwzględniając ceny rynkowe z września 1994 r.

Przeszacowanie polega na przeliczeniu odrębnie dla każdego środka trwałego jego wartości początkowej wykazanej w ewidencji (zdenominowanej na 1 stycznia 1995 r.) oraz wartości zdenominowanych odpisów amortyzacyjnych dokonanych do 1 stycznia 1995 r.

Przykład 3:

Założenia:

wartość początkowa środka trwałego (zdenominowana)	28 000.00
stawka amortyzacji	20%
rozpoczęcie użytkowania	maj 1994 r.
wskaźnik przeliczeniowy	1,17
wartość początkowa po aktualizacji dnia 1.01. 1995r. (28 000.00 x 1.17)	32 760.00
dotychczasowe odpisy amortyzacyjne:	
od 06.1994 r. do 12. 1994 r. (28 000.00 x 20% / 7 miesięcy 1994 r.)	800.00
po aktualizacji (800.00 x 1.17)	936.00

Przepisy przewidują również możliwość przeszacowania kwotowego.

Przeszacowaniu podlegają również eksploatowane środki trwałe całkowicie umorzone.

Aktualizacja wyceny środków trwałych wpływa na wzrost podstawy obliczania odpisów amortyzacyjnych, a co za tym idzie – na wzrost kwoty tych odpisów. Rozporządzenie Ministra Finansów z 20 stycznia 1995 r. w § 10 określa sposób zaliczenia kwoty odpisów od zaktualizowanej wartości środka trwałego do kosztów uzyskania przychodów. Zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia podatnicy ustalają różnicę między kwotą odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych za 1995 r. po aktualizacji, obliczoną od stanu tych środków na dzień 1 stycznia 1995 r., a kwotą odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych za 1994 r.

W latach 1995 – 1997 przyrost amortyzacji będący skutkiem przeszacowania w stosunku do kwoty odpisów amortyzacyjnych za 1994 r. nie może być wyższy niż:

ŚRODKI TRWAŁE

- pkt.1. w 1995 r. – 24 % kwoty odpisów amortyzacyjnych za 1994 r.
pkt.2. odrębnie w każdym z lat 1996 i 1997 – 50% różnicy obliczonej zgodnie z ust. 1. rozporządzenia, pomniejszonej o kwotę faktycznego przyrostu odpisów za 1995 r. ustalonego zgodnie z pkt.1.

Przykład 4:

Liniowa metoda amortyzacji środka trwałego używanego od 31.12.1993 r.

	Przed aktualizacją	Po aktualizacji na dzień 1.01.1995 (wskaznik przeliczeniowy 1.37)
1. Wartość początkowa środka trwałego	28 000.00	38 360.00
2. Amortyzacja za 1994 r. (20% rocznie) (28 000.00 x 20%)	5 600.00	—
3. Współczynnik korekty		1
4. Hipotetyczna (nie uwzględniająca ograniczeń) amortyzacja roczna w 1995 r. od zaktualizowanej wartości (38 360.00 x 20%)		7 672.00
5. Różnica między odpisem amortyzacyjnym za 1995 r. i 1994 r. (poz.4. – poz. 2) (7 657.00 – 5 600.00)		2 072.00
6. Maksymalny roczny odpis amortyzacyjny, który może zostać zaliczony do kosztów uzyskania w 1995 r. (poz. 2 x 124%) (5 600.00 x 1,24)		6 944.00
7. Faktyczny przyrost odpisów amortyzacyjnych w 1995 r. (poz. 6 – poz. 2) (6 944.00 – 5 600.00)		1 344.00
8. Poz. 5 – poz. 7 (2 072.00 – 1 344.00)		728.00
9. Przyrost odpisów amortyzacyjnych, w latach 1996 i 1997 (odrębnie w każdym roku) (50% x poz. 8)		364.00
10. Odpis amortyzacyjny za rok 1996 i 1997 odrębnie w każdym roku (poz. 2 + poz. 9) (5 600.00 + 364.00)		5 964.00

3. Ogólne zasady amortyzowania środków trwałych

W przedstawionym przykładzie miesięczny odpis amortyzacyjny zaliczany do kosztów uzyskania przychodów wyniesie:

- w 1995 r. 578.67 zł
- w latach 1996 – 1997 497.00 zł

Dla wskaźnika przeliczeniowego aktualizacji wyceny niższego niż 1.24 w 1996 r. i w 1997 r. podstawą amortyzacji jest wartość początkowa nie uwzględniająca przeszacowania z 1995r., czyli taka sama, jak w 1994 r.

Przykład 5:

Liniowa metoda amortyzacji środka trwałego używanego od 31.12.1993 r.

	Przed aktualizacją	Po aktualizacji na dzień 1.01.1995 (wskaźnik przeliczeniowy 1.12)
1. Wartość początkowa środka trwałego	26 000.00	29 120.00
2. Amortyzacja za 1994 r. (20% rocznie) (26 000.00 x 20%)	5 200.00	—
3. Współczynnik korekty		1
4. Amortyzacja roczna w 1995 r. od zaktualizowanej wartości (29 120.00 x 20%)		5 824.00
5. Różnica między odpisem amortyzacyjnym za 1995 r. i 1994 r. (poz.4. – poz. 2) (5 824.00 – 5 200.00)		624.00
6. Maksymalny roczny odpis amortyzacyjny, który może zostać zaliczony do kosztów uzyskania w 1995 r. (poz. 2 x 124%) (5 200.00 x 1,24)		6 448.00
7. Faktyczny przyrost odpisów amortyzacyjnych w 1995 r. (poz. 6 – poz. 2) (6 448.00 – 5 200.00)		1 248.00

Różnica między odpisem amortyzacyjnym za 1995 r. i 1994 r. pomniejszona o faktyczny przyrost odpisów w 1995 r. (poz. 5 – poz. 7), tzn. 624.00 – 1 248.00 jest mniejsza od zera, stąd w 1996 r. i w 1997 r. jako podstawę amortyzacji podatnik przyjmie kwotę 26 000.00 zł.

ŚRODKI TRWAŁE

Przykład 6:

Degresywna metoda amortyzacji środka trwałego używanego od 31.12.1993 r.

	Przed aktualizacją	Po aktualizacji na dzień 1.01.1997 r. (wskaznik przeliczeniowy 1.37)
1. Wartość początkowa środka trwałego	28 000.00	38 360.00
2. Stawka amortyzacji 20% x współczynnik korekty 2		40%
3. Amortyzacja za 1994 r. (28 000.00 x 20% x 2)	11 200.00	15 344.00
4. Podstawa amortyzacji na 01,01.1995 r. (28 000.00 – 11 200.00)	16 800.00	23 016.00
5. Amortyzacja od zaktualizowanej wartości z poz. 4 (23 016.00 x 20% x 2)		9 206.40
6. Maksymalny dopuszczalny roczny odpis amortyzacyjny za 1995 r. (11 200.00 x 1.24)		13 888.00

Podatnicy opodatkowani w roku 1995 zryczałtowanym podatkiem dochodowym nie dokonują aktualizacji według w/w zasady, mają jednak obowiązek prowadzić wykaz środków trwałych używanych do prowadzonej działalności. W ewidencji tej wartość początkowa środków trwałych powinna być ustalona przy zastosowaniu cen rynkowych.

3. Ogólne zasady amortyzowania środków trwałych

3.7. Ulepszenie środka trwałego

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. zmiana wartości środka trwałego może być związana z jego ulepszeniem, tzn. rozbudową, rekonstrukcją, adaptacją, modernizacją (w tym także nabyciem części składowych lub peryferyjnych, których cena nabycia przekracza 1 000 zł). W programie ŚRODKI TRWAŁE wymienione sposoby ulepszenia środka trwałego zostały nazwane „modernizacją”.

Środek trwały uważa się za ulepszony, jeśli wydatki poniesione na ten cel powodują wzrost jego wartości w stosunku do ich wartości użytkowej z dnia przyjęcia do używania (wprowadzenia do ewidencji). Wzrost wartości użytkowej środka trwałego mierzy się w szczególności okresem jego używania, potencjalną zdolnością wytwórczą, kosztami eksploatacji oraz jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszanego środka trwałego.

Wydatki powyżej 1 000 zł poniesione na ulepszenie środka trwałego nie są bezpośrednio zaliczane w koszty uzyskania przychodów; zwiększają one wartość środka trwałego, stanowiącą podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych.

Przykład 7:

Założenia:

wartość początkowa środka trwałego 100 000.00
stawka amortyzacji 20%
współczynnik korekty 1.5
wprowadzenie środka do ewidencji kwiecień 1995 r.
amortyzacja liczona metodą degresywną.

Wyliczenie odpisów amortyzacyjnych:

od maja 1995 kwota odpisów będzie wynosiła:

$$(100\ 000.00 \times 20\% \times 1.5) / 12 = 2\ 500.00$$

W lipcu 1995 dokonano modernizacji tego środka trwałego podnosząc jego wartość początkową do 150 000.00 zł. Począwszy od sierpnia 1995 r. kwota odpisów będzie wynosiła:

$$(150\ 000.00 \times 20\% \times 1.5) / 12 = 3\ 750.00$$

ŚRODKI TRWAŁE

Przykład 8:

Założenia:

wartość początkowa środka trwałego	1 000.00
wprowadzenie środka do ewidencji	styczeń 1996 r.
amortyzacja jedнокrotna	styczeń 1996 r.
modernizacja w lipcu 1996r. o kwotę	2 000.00

Odpisy amortyzacyjne:

styczeń	1 000.00
luty	0.00
marzec	0.00
kwiecień	0.00
maj	0.00
czerwiec	0.00
lipiec	0.00
sierpień: (1 000.00 + 2 000.00) jest większe od 2 000.00, dlatego następuje przejście z amortyzacji jedнокrotnej na degressive lub – jak w niniejszym przykładzie – na liniową.	
stopa amortyzacji	10%
wartość początkowa	3 000.00
dalsze odpisy amortyzacyjne w 1997 r.	
$(3\ 000.00 \times 10\%) / 12$	25.00
wrzesień	25.00
październik	25.00
listopad	25.00
grudzień	25.00
Amortyzacja roczna	1 100.00

3. Ogólne zasady amortyzowania środków trwałych

3.8. Likwidacja środka trwałego

W niektórych przypadkach (zniszczenie, sprzedaż, kradzież środka trwałego itp.) przed jego całkowitym zamortyzowaniem należy w ewidencji środków trwałych odnotować jego likwidację. Ostatni odpis amortyzacyjny dokonywany jest wówczas w miesiącu, w którym nastąpiła likwidacja.

3.9. Samochody osobowe i inne o ładowności do 500 kg

Odpisy amortyzacyjne z tytułu zużycia samochodu osobowego (lub innego samochodu o ładowności nie przekraczającej 500 kg) w części ustalonej od wartości samochodu przewyższającej równowartość 10 000 ECU nie są uważane za koszty uzyskania przychodów (według art. 23 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. z późniejszymi zmianami o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz według art. 16 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. z późniejszymi zmianami o podatku dochodowym od osób prawnych).

Zgodnie z tymi przepisami zmiany podstawy amortyzacji wymienionych środków trwałych, dokonane dzięki modernizacji czy będące skutkiem przeszacowania, są uwzględniane przez program ŚRODKI TRWAŁE tylko do wysokości 10 000 ECU. Kontrola tego ograniczenia została opisana w rozdziale 7.1. przy opisie pola [KRST].

4. Ogólne zasady eksploatacji programu

Przed przystąpieniem do eksploatacji programu użytkownik powinien zapoznać się z częściami podręcznika FIRMA i NADZORCA, a następnie z częścią ŚRODKI TRWAŁE.

Praca użytkownika z programem ŚRODKI TRWAŁE sprowadza się do wprowadzenia środka trwałego do ewidencji, wprowadzaniu wszelkich zmian mających wpływ na wysokość wyliczanych przez program miesięcznych odpisów amortyzacyjnych (korekty stawki amortyzacyjnej, aktualizacja wyceny, modernizacja, likwidacja itp.) oraz na księgowaniu wyliczonych przez program kwot odpisów amortyzacyjnych.

Kwoty rocznych odpisów amortyzacyjnych mogą być wyświetlane podczas przeglądania ewidencji środków trwałych (zgodnie z wartością parametru *Sposób aktualizacji danych* – **Narzędzia / Parametry / Programu**). Kwoty odpisów miesięcznych (kwartalnych) użytkownik może odczytać naciskając klawisz **F8** podczas przeglądania ewidencji (patrz rozdział 7.3.).

Obliczone przez program kwoty odpisów mogą zostać przesłane do modułu KSIĘGA lub F-K systemu FIRMA. Przesyłanie danych między tymi programami pozwala uniknąć wielokrotnego wprowadzania tych samych informacji. Dane można, oczywiście, wprowadzać niezależnie do każdego z posiadanych modułów, jednak wtedy wykonuje się tę samą pracę kilkakrotnie; poza tym łatwo o pomyłkę i związaną z tym niezgodność danych w systemie.

Użytkownicy eksploatujący system FIRMA zawierający moduł VAT powinni wprowadzać zakupy środków trwałych w module VAT w opcji **Ewidencja / Zakupów**, wybierając rejestr zakupu [Zakup środków trwałych]. Program VAT umożliwi wówczas wprowadzenie wszystkich danych niezbędnych do zapisania zakupu w ewidencji środków trwałych. Dane te mogą być przesłane do ewidencji ŚRODKÓW TRWAŁYCH.

Wprowadzając w module VAT zakup środka trwałego związanego ze sprzedażą opodatkowaną i zwolnioną należy kwotę podatku wprowadzić w rubrykę [Do rozliczenia] (patrz część VAT rozdział 6.2.1.). Zapewni to skorygowanie wartości początkowej środka trwałego po rozliczeniu podatku.

5. Rozpoczęcie i zakończenie pracy programu

5.1. Rozpoczęcie pracy

Po włączeniu komputera i uzyskaniu na monitorze informacji o gotowości do pracy należy „wejść” do katalogu, w którym został zainstalowany system FIRMA (wykorzystując zlecenia systemu operacyjnego MS DOS należy wpisać przykładowe zlecenie:

CD C:\FIRMA **Enter**)

i uruchomić go wpisując zlecenie:

FIRMA

oraz potwierdzając je naciśnięciem klawisza **Enter** (zlecenia mogą być wpisywane małymi lub wielkimi literami).

Ścieżka do katalogu C:\FIRMA jest przykładowa. Należy ją zastąpić właściwą ścieżką do katalogu, w którym został zainstalowany system FIRMA.

Po wywołaniu systemu wyświetlana jest tzw. plansza główna.

Program ŚRODKI TRWAŁE można uruchomić z planszy głównej przez wpisanie litery **A** lub podświetlenie pozycji AMORTYZACJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH i naciśnięcie klawisza **Enter**. Z każdego innego modułu systemu FIRMA można również uruchomić ten program wybierając opcję **Narzędzia / Inny moduł / Amortyzacja środków trwałych**.

Po wprowadzeniu identyfikatora oraz właściwego hasła (wpisywane hasło nie jest widoczne na ekranie) można rozpocząć pracę.

W dolnej części ekranu zostaje wyświetlony miesiąc (i rok), który będzie podpowiadany w polach typu datownikowego. Zmiany tej podpowiedzi można dokonać po uruchomieniu opcji **Narzędzia / Miesiąc**.

5.2. Zakończenie pracy

Jedynym poprawnym sposobem zakończenia pracy programu ŚRODKI TRWAŁE jest uruchomienie opcji **Narzędzia / Koniec** lub opcji **Narzędzia / Inny moduł**, a następnie uruchomienie kolejnego modułu systemu albo wybranie **W – Wyjście do systemu operacyjnego**.

Po wybraniu opcji **Narzędzia / Koniec** zakończenie pracy systemu następuje również po naciśnięciu klawisza **Esc**.

- ▶ Wyłączenie zasilania komputera przed zakończeniem pracy systemu (na przykład po chwilowym przejściu do systemu operacyjnego MS DOS za pomocą kombinacji klawiszy **Alt+Esc**) może spowodować uszkodzenie plików i utratę danych. Przejście do systemu operacyjnego MS DOS wywołuje na ekranie znak zachęty (ang. prompt) poprzedzony napisem „Soft Ekspert Swap”. Powrót do programu ŚRODKI TRWAŁE nastąpi po wydaniu komendy

EXIT **Enter**.

6. Przygotowanie programu do pracy

Zapewnienie poprawnego działania programu i jego współpracy z innymi modułami systemu FIRMA wymaga wykonania wstępnych czynności, które zostaną opisane w kolejnych podrozdziałach.

6.1. Wprowadzenie przedsiębiorstwa do systemu

Eksploatację programu ŚRODKI TRWAŁE należy rozpocząć od wprowadzenia danych przedsiębiorstwa (i jego zakładów). Dokonuje się tego w module NADZORCA w opcji **Zbiory danych / Przedsiębiorstwa**.

6.2. Wybranie zakładu do obsługi przez program

Wszystkie operacje wykonywane w programie będą dotyczyć przedsiębiorstwa, a w jego ramach – zakładu wybranego do przetwarzania danych. Wybranie zakładu jest możliwe dwoma sposobami:

1. W module NADZORCA, po uruchomieniu opcji **Zbiory danych / Przedsiębiorstwa** (patrz część NADZORCA rozdział 7.1.).
2. W module ŚRODKI TRWAŁE, po uruchomieniu opcji **Narzędzia / Zakłady**. Zasady obsługi tej opcji są takie same jak opcji wymienionej powyżej (patrz część NADZORCA rozdział 7.1.).

6.3. Ustalenie parametrów programu

Wartości parametrów określone w opcji **Narzędzia / Parametry / Programu** mają wpływ na sposób funkcjonowania programu ŚRODKI TRWAŁE. Przed rozpoczęciem jego eksploatacji zalecamy zapoznanie się z ich znaczeniem i ustalenie ich zgodnie z wymaganiami.

Typ amortyzacji: wartość parametru określa, za jakie okresy amortyzacja będzie księgowana.

[Miesięczna].

[Kwartalna].

[Roczna].

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 17 stycznia 1997 r. podatnicy prowadzący księgi rachunkowe dokonują odpisów amortyzacyjnych w równych latach co miesiąc.

Sposób aktualizacji danych:

w miarę narastania ewidencji środków trwałych wyświetlanie rocznej amortyzacji wskazanego środka uwzględniającej wszelkie wprowadzone korekty i zmiany może powodować spowolnienie przeglądania ewidencji. Użytkownik może wybrać sposób wyświetlania aktualnej wartości rocznej amortyzacji ustalając wartość parametru jako:

[Po naciśnięciu klawisza F8]

dla wskazanego środka trwałego aktualna wartość rocznej amortyzacji będzie wyświetlana po naciśnięciu klawisza **F8** podczas przeglądania ewidencji. W polu [Amortyzacja roczna] wyświetlane będą zera.

[Na bieżąco]

poniżej tabeli ewidencji będą wyświetlane aktualne (przeliczone przez program) wartości rocznej amortyzacji wskazanego środka trwałego. Przeglądanie ewidencji będzie spowolnione przez bieżące przeliczenia dokonywane przez program.

Wyświetlać wszystkie informacje:

6. Przygotowanie programu do pracy

- [Tak] po uruchomieniu opcji **Ewidencja / Środków trwałych** użytkownik będzie widział wszystkie wprowadzone informacje dotyczące wskazanego środka trwałego. Spowoduje to skrócenie ewidencji do trzech pozycji wyświetlanych jednocześnie.
- [Nie] wyświetlone zostaną jedynie niektóre informacje (KRST, nazwa i numer inwentarzowy, zaktualizowana wartość początkowa, umorzenie początkowe i amortyzacja roczna). Dzięki temu ewidencja będzie pokazywała więcej pozycji.

Zaokrąglenia kwot amortyzacji

użytkownik powinien ustalić odpowiednią wartość parametru w zależności od roku wybranego do przetwarzania danych. Dostępne są niżej wymienione wartości:

- [1.00].
- [0.10].
- [0.01].

Dane w ewidencji:

wartością parametru użytkownik może określić, które jej pozycje będą wyświetlane:

- [Wszystkie] podczas przeglądania ewidencji użytkownik będzie widział wszystkie wprowadzone do niej pozycje.
- [Bez umorzonych] środki trwałe umorzone nie będą wyświetlane podczas przeglądania ewidencji.

Przesyłać na dodatkowy zestaw kont do F-K:

- [Tak] każdorazowo po zaksięgowaniu do F-K wyliczonych odpisów amortyzacyjnych program będzie pytał, czy przesyłać dane także na dodatkowe konta. W wypadku odpowiedzi twierdzącej zostanie wyświetlony spis wielkości do przesłania, a następnie będzie można określić numer i stronę konta, procent wielkości przesyłanej do F-K oraz opis pozycji w F-K.

7. Ewidencja środków trwałych

Prowadzenie ewidencji środków trwałych, jej przeglądanie oraz wprowadzanie zmian do niej zmian jest możliwe po uruchomieniu opcji **Ewidencja / Środków trwałych**.

7.1. Wprowadzanie środka trwałego do ewidencji

Po uruchomieniu opcji **Ewidencja / Środków trwałych** zostaje wyświetlona ewidencja zawierająca wprowadzone środki trwałe. Dodanie nowej pozycji jest możliwe po naciśnięciu klawisza **Ins**.

Wprowadzając środek trwały do ewidencji należy wypełnić następujące pola:

[KRST] trzycyfrowy symbol statystyczny Klasyfikacji Rodzajowej Środków Trwałych, wprowadzonej zarządzeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (aktualnie obowiązuje zarządzenie nr 51 z dnia 17 grudnia 1991r). W przypadku wartości niematerialnych i prawnych pole to może pozostać puste.

Jeżeli w pole to wpisano wartość [741] (do tej grupy KRST należą samochody osobowe), po wprowadzeniu wszystkich danych środka trwałego będzie należało podać aktualny kurs ECU. Jest to niezbędne do kontrolowania przez program podstawy amortyzacji, od której odpisy można zaliczyć do kosztów uzyskania przychodu.

Wpisanie wartości [74x], gdzie x oznacza dowolną cyfrę, spowoduje wyświetlenie pytania (po wprowadzeniu wszystkich danych środka trwałego) „Czy uwzględnić ograniczenie podstawy amortyzacji do 10 000 ECU?”. Użytkownik będzie mógł wtedy wskazać, czy wprowadzany pojazd jest samochodem dostawczym do ładowności 500 kg.

[Nazwa] nazwa wprowadzanego środka trwałego.

[Rok produkcji] rok produkcji środka trwałego.

[Data zakupu] data nabycia lub wytworzenia środka trwałego.

[Data wprowadzenia]

data wprowadzenia środka trwałego do ewidencji. Nie może być ona wcześniejsza niż rok produkcji.

Data wprowadzona w to pole wyznacza początek komputerowego obliczania odpisów amortyzacyjnych. Obliczanie amortyzacji rozpocznie się od początku następnego miesiąca. Najdogodniejszym rozwiązaniem jest wprowadzenie środka trwałego do ewidencji komputerowej w miesiącu rozpoczęcia jego eksploatacji.

Przykład:

Użytkownik zakupił środek trwały i rozpoczął jego eksploatację w styczniu 1997 r. Środek ten został wprowadzony do komputerowej ewidencji w marcu 1997 r. Kwoty odpisów za luty i marzec nie są księgowane, wpływają natomiast na umorzenie początkowe, które należy wyliczyć i wprowadzić do odpowiedniej rubryki ewidencji.

[Numer inwentarzowy]

wewnętrzny numer inwentarzowy. Pole to można wypełnić dowolnymi znakami (cyfry, litery, znaki rozdzielające). Program sprawdza unikalność zawartości tych pól – nie dopuszcza do zapisania w ewidencji środków trwałych o powtarzających się numerach.

[Dokument zakupu] numer dokumentu, na podstawie którego dokonano zakupu środka trwałego wprowadzanego do ewidencji.

[Wartość początkowa]

kwota wprowadzona w to pole rejestruje wartość nabycia środka trwałego, koszt jego wytworzenia lub inną kwotę zależną od sposobu jego nabycia. Wartość ta pozostanie nie zmieniona aż do usunięcia środka z ewidencji.

[Osoba]

dane osoby odpowiedzialnej za środek trwały.

[Miejsce użytkowania]

ŚRODKI TRWAŁE

miejsce użytkowania środka trwałego.

Dane osoby odpowiedzialnej za środek oraz miejsce jego użytkowania to dodatkowe informacje pomocnicze.

[Zaktualizowana wartość początkowa]

wprowadzając środek trwały do ewidencji należy w tym polu podać jego zaktualizowaną wartość początkową (podpowiadaną przez program zgodnie z kwotą wpisaną w polu [Wartość początkowa]).

► **Dotyczy podatników VAT:** wartość początkowa środka trwałego jest to jego cena NETTO powiększona o VAT nie podlegający odliczeniu.

Zaktualizowana wartość początkowa środka trwałego związanego ze sprzedażą opodatkowaną i zwolnioną zostaje wyliczona w module VAT (patrz część VAT rozdział 8.), jeśli tylko zakup środka trwałego został wprowadzony w tym module. W przeciwnym razie podatnik musi samodzielnie określić jego zaktualizowaną wartość początkową (po rozliczeniu podatku od towarów i usług).

[Umorzenie początkowe]

kwota, o jaką dany środek został zamortyzowany do ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego wprowadzenie środka trwałego do programu.

Wartość wprowadzona w to pole ma szczególne znaczenie w przypadku, gdy użytkownik stosuje degresywną metodę amortyzacji – zależy od niej moment przejścia na liniowy sposób obliczania (patrz przykład 2).

Dla nowych środków trwałych wartość ta, oczywiście, równa jest 0.

[Stopa amortyzacji] w polu tym należy wpisać procent rocznej amortyzacji (stawkę amortyzacyjną) odpowiadający danemu środkowi trwałemu. Stopy amortyzacji podaje „Wykaz rocznych stawek amortyza-

cyjnych” będący załącznikiem do rozporządzenia Ministra Finansów obowiązującego w wybranym roku.

[Współczynnik korekty]

stopa amortyzacji może być (w granicach określonych przepisami) zmieniona przez podatnika.

Wartość wprowadzona w to pole zostaje pomnożona przez podaną uprzednio stopę amortyzacji.

[Ulgi / refundacje]

kwota ulg inwestycyjnych lub refundacji zakupu środka trwałego. Kwoty te mają wpływ na wielkość odpisów amortyzacyjnych zaliczanych w koszty uzyskania przychodu.

[Metoda amortyzacji]

użytkownik może wybrać metodę amortyzacji spośród:

[Jednokrotna] (w sytuacjach dopuszczonych przepisami).

[Degresywna].

[Liniowa].

Przed wprowadzeniem środka trwałego do ewidencji program proponuje jeszcze zapisanie dodatkowych informacji tekstowych. Naciśnięcie klawiszy **Ctrl+W** powoduje umieszczenie wprowadzanego środka w ewidencji.

7.1.1. Amortyzacja sezonowa

Po wprowadzeniu wymienionych informacji (przed zapisaniem danych) użytkownik może zdecydować o amortyzacji sezonowej wprowadzanego środka trwałego, odpowiadając [Tak] na odpowiednie pytanie. Z wyświetlonej wówczas tabeli miesięcy należy wybrać (przez wskazanie kursorem i naciśnięcie klawisza **Ins**) miesiące, w których amortyzacja ma być liczona. Obok miesięcy wybranych do sezonu zostanie wyświetlony znak ✓ (lub*).

Zmiana wskazanego w ten sposób okresu jest możliwa podczas przeglądania wykazu zmian wprowadzonych dla wskazanego środka (patrz rozdział 9.1.).

7.1.2. Wybranie miesiąca do amortyzacji jednokrotnej

W sytuacjach przewidzianych przepisami użytkownik może zdecydować o jednokrotnym amortyzowaniu środka trwałego. Jeżeli wprowadzając środek do ewidencji wybrał [Jednokrotną] metodę amortyzacji, przed jego zapisaniem w ewidencji należy wybrać miesiąc, w którym program ma dokonać odpisu amortyzacyjnego (podatnik może wtedy – w odróżnieniu od pozostałych metod amortyzacji) zamortyzować środek trwały już w miesiącu oddania go do użytkowania). Amortyzacja jednokrotna zostanie zaksięgowana zgodnie z wartością parametru *Typ amortyzacji* (**Narzędzia / Parametry / Programu**) we wskazanym miesiącu, pod koniec odpowiedniego kwartału lub z końcem roku.

7.2. Przeglądanie ewidencji

Po uruchomieniu opcji **Ewidencja / Środków trwałych** zostaje wyświetlona ewidencja w postaci tabeli zawierającej następujące rubryki:

[Rok]	rok rozpoczęcia używania środka trwałego. Znak ✓ (lub *) wskazuje, że rok ten jest jednocześnie rokiem wybranym do przetwarzania danych (w opcji Narzędzia / Miesiąc), inaczej mówiąc – że dane wyświetlane pod tabelą dotyczą tego roku.
[Lp]	kolejny numer pozycji w ewidencji.
[Numer]	numer inwentarzowy.
[Nazwa]	nazwa środka trwałego.
[KRST]	symbol Klasyfikacji Rodzajowej Środków Trwałych.
[Data wprowadzenia]	data wprowadzenia środka trwałego do ewidencji.
[Status]	pole to wypełniane jest przez program jedną z poniższych wartości: [Amortyzowany] środek trwały w trakcie amortyzacji.

[Umorzony] gdy umorzenie całkowite zrównało się z wartością początkową środka trwałego.

[Wstrzymany] jeżeli amortyzacja środka trwałego została wstrzymana.

[Zlikwidowany] po zlikwidowaniu środka trwałego.

Pod tabelą zostają wyświetlone pozostałe informacje wpisane podczas wprowadzania środka trwałego do ewidencji. W zależności od wartości parametru *Wyświetlać wszystkie informacje* mogą one zostać zawężone tylko do niektórych danych.

W polu [Metoda amortyzacji] polu wyświetlana jest wartość wybrana podczas wprowadzania środka trwałego do ewidencji. Znak * przy wartości [Degresywna] informuje, że użytkownik wybrał degresywny sposób amortyzowania wskazanego środka trwałego, lecz po zrównaniu się jej z amortyzacją liczoną metodą liniową program przeszedł na liniowy sposób obliczania amortyzacji.

W polu [Umorzenie początkowe] zostaje wyświetlona wartość wyliczona po dokonaniu „zamknięcia” roku (patrz rozdział 13).

Ponadto (jeśli wartość parametru *Sposób aktualizacji danych* ustalono jako [Na bieżąco]) można odczytać sumę całorocznej amortyzacji (w polu [Amortyzacja roczna]) dla danego środka trwałego. Pole jest wyliczane przez program i użytkownik nie ma możliwości wprowadzania do niego zmian.

Podczas przeglądania ewidencji dostępny jest mechanizm „szybkiego szukania” pozwalający na szybkie odnalezienie poszukiwanej pozycji w ewidencji. Mechanizm ten działa zgodnie z położeniem kursora w tabeli.

7.3. Obsługa ewidencji

Podczas przeglądania ewidencji środków trwałych dostępne są funkcje wywoływane naciśnięciem niżej wymienionych klawiszy:

Ins dopisanie nowego środka trwałego do ewidencji (patrz rozdział 7.1.).

Del usunięcie wskazanego środka z ewidencji.

► Operacja usuwania środka trwałego jest nieodwracalna.

Usunięcie zamortyzowanych środków trwałych może również zostać dokonane podczas zamknięcia roku (patrz rozdział 13).

F2 przeglądanie zmian dokonanych dla wybranego środka podczas eksploatacji programu.

Po naciśnięciu klawisza zostaje wyświetlona tabela zawierająca następujące rubryki:

[Data obowiązywania], [Data wprowadzenia], [Rodzaj modyfikacji].

Po naciśnięciu klawisza **Ins** można wprowadzić kolejny zapis wpływający na obliczanie amortyzacji. W zależności od rodzaju wprowadzanej zmiany użytkownik może wybrać spośród:

[Korekta].

[Przeszacowanie].

[Modernizacja].

[Likwidacja].

Szczegółowy opis realizowania tych operacji podano w odpowiednich rozdziałach.

F3 selekcja środków trwałych (według sposobu uporządkowania wybranego położeniem kursora w tabeli). Wpisanie kilku pierwszych znaków tekstu powoduje wyświetlenie tylko tych środków trwałych, które spełniają warunek selekcji.

F4 / Enter przejście w tryb edycji danych wskazanej pozycji ewidencji. Umożliwia to wprowadzanie zmian do wypełnionych pól zawierających informacje

nie wpływających na rozliczenie środka trwałego. Wprowadzona tutaj zmiana zawartości pola [Wartość początkowa] nie wpłynie na obliczanie amortyzacji; można ją wykorzystać jedynie do poprawienia błędnie wpisanej przez operatora kwoty.

Zmiany danych mających wpływ na obliczenia amortyzacji można dokonać w sposób opisany w rozdziale 7.4.

F6 zmiana miesiąca wybranego (w ramach roku wskazanego po uruchomieniu opcji **Narzędzia / Miesiąc**). Innymi słowy, jest to ustalenie miesiąca wprowadzania i przeglądania zmian w ewidencji środków. Wraz ze zmianą miesiąca wyświetlane dane dotyczące poszczególnych środków (np. wartość początkowa, stopa amortyzacji itd.) przyjmują wartości takie, jakie obowiązywały w tym miesiącu.

F7 chronologiczne przenumerowanie ewidencji (według daty rozpoczęcia eksploatacji).

Wywołanie tej funkcji powoduje uporządkowanie numerów przypisanych do środków trwałych. Jeśli użytkownik wprowadzi do ewidencji środki trwałe w kolejności innej niż chronologiczna, to po wykonaniu przenumerowania kolejność liczb porządkowych zmieni się na uporządkowaną rosnąco według daty rozpoczęcia eksploatacji.

► Wykonanie przenumerowania powinno być dokonane jednorazowo, po wprowadzeniu wszystkich środków trwałych do ewidencji.

F8 wyświetlenie informacji o miesięcznych, kwartalnych lub rocznych – zgodnie z wartością parametru *Typ amortyzacji* (**Narzędzia / Parametry / Programu**) odpisach amortyzacyjnych wskazanego środka trwałego, uwzględniających wprowadzone do ewidencji zmiany wpływające na ich wysokość.

Kwoty odpisów zostają zestawione w tabeli przedstawiającej przeliczenia zgodnie z datą wprowadzenia zmiany (wartości księgowane) i – informacyjnie – zgodnie z datą obowiązywania zmiany (patrz rozdział 7.4.).

ŚRODKI TRWAŁE

- F9** wyświetlenie informacji (w postaci znaku ✓) o miesiącach wybranych do sezonu, w którym wskazany środek trwały jest eksploatowany i amortyzowany.
- Ctrl+F4** naciśnięcie tych klawiszy pozwala na wprowadzenie [Amortyzacji rocznej] za 1994 r. oraz [Współczynnika przeszacowania] lub [Kwoty przeszacowania]. Dzięki temu program będzie mógł wyznaczyć maksymalny przyrost amortyzacji w latach 1995 – 1997 r. bez konieczności wprowadzania środka trwałego w 1994 r. i zamykania dla niego kolejnych lat.
- Ctrl+F5** wyświetlenie dodatkowych informacji tekstowych, zapisanych podczas wprowadzania środka do ewidencji, z możliwością wprowadzania do nich zmian.
- Ctrl+F9** wyświetlenie informacji o wstrzymaniu amortyzowania wskazanego środka trwałego. Miesiąc, w którym amortyzowanie zostało wstrzymane, nie jest oznaczony znakiem ✓ w wyświetlonej wtedy tabeli miesięcy.
- Esc / Ctrl+W** zakończenie działania opcji.

7.4. Wprowadzanie zmian do ewidencji

W trakcie amortyzowania środka trwałego mogą mieć miejsce zdarzenia wpływające na wyliczenia odpisów amortyzacyjnych. Może to być aktualizacja wyceny (przeszacowanie), modernizacja czy likwidacja środka trwałego, a także poprawienie błędnie wprowadzonej wartości początkowej lub stopy amortyzacji, zmiana miesięcy wybranych do sezonu oraz wstrzymanie amortyzowania środka trwałego we wskazanych miesiącach.

Wszelkie zmiany wprowadzone do ewidencji środków trwałych, które mają wpływ na wyliczenia odpisów amortyzacyjnych, są zapisywane w tabeli widocznej po naciśnięciu klawisza **F2** podczas przeglądania ewidencji. Wprowadzanie tych zmian opisano w odpowiednich rozdziałach.

Przy wprowadzaniu zmian należy odróżnić miesiąc wprowadzenia zmiany od daty (miesiąca) obowiązywania zmiany.

Przykład:

Użytkownik w maju uzupełnił wpis w ewidencji uwzględniający modernizację środka, która nastąpiła w lutym. Miesiącem wprowadzenia zmiany jest maj, natomiast miesiąc obowiązywania zmiany to luty.

Amortyzacja uwzględniająca modernizację zostaje naliczona od marca, natomiast odpisy nie zaksięgowane w okresie od marca do maja są księgowane w maju.

Informacja o rozbieżnościach wynikających z omyłkowego, późniejszego wprowadzenia zmian do ewidencji dla wskazanego środka jest wyświetlana po naciśnięciu klawisza **F8** podczas przeglądania ewidencji.

Wykaz wprowadzonych zmian zawiera następujące kolumny:

[Data obowiązywania]

data wyświetlana w tym polu jest zależna od rodzaju wprowadzonej modyfikacji danych.

[Data wprowadzenia]

zawartość tego pola wyznacza miesiąc księgowania wyliczonych odpisów amortyzacyjnych (zgodnie z powyższym przykładem).

[Rodzaj modyfikacji]

w tym polu zostaje wyświetlona informacja o rodzaju wprowadzonej zmiany (korekta, przeszacowanie, modernizacja, likwidacja).

8. Księgowanie amortyzacji

Program ŚRODKI TRWAŁE umożliwia przesyłanie obliczonej przez program kwoty odpisów amortyzacyjnych do zainstalowanych modułów księgowych systemu FIRMA (KSIĘGA, F-K). Użytkownik, który zainstalował moduły KSIĘGA oraz F-K, może równoległe przysyłać dane do obu tych modułów.

Po zaksięgowaniu amortyzacji wybranych środków trwałych program proponuje wydrukowanie dowodu wewnętrznego będącego podstawą księgowania. Jeżeli użytkownik nie wydrukował dowodu wewnętrznego bezpośrednio po księgowaniu, może go sporządzić po uruchomieniu opcji **Wydruki / Dowód wewn. / Księga lub ... / F-K**. Korzystając z wymienionej opcji operator powinien zadbać o to, by dowód wewnętrzny obejmował odpowiednie pozycje.

8.1. Przesyłanie danych do KSIĘGI

Zaksięgowanie obliczonej amortyzacji jest możliwe po uruchomieniu opcji **Ewidencja / Księgowanie / Księga**. Zostaje wtedy uruchomiony „mały” generator (patrz część FIRMA rozdział 10.6.). Jego narzędziami można wybrać środki trwałe, których amortyzacje zostaną zaksięgowane.

Po wskazaniu środków trwałych i uruchomieniu opcji „małego” generatora **Wykonaj** należy wprowadzić [Datę księgowania] – podpowiedziany zostaje ostatni dzień w miesiącu wybranym w opcji **Narzędzia / Miesiąc**. Następnie z wyświetlonej listy należy wybrać [Opis zdarzenia gospodarczego], uzupełniając go w razie potrzeby szczegółową częścią opisu.

Księgowanie następuje zgodnie z wartością parametru *Typ amortyzacji* (**Narzędzia / Parametry / Programu**). Użytkownik, który wybrał amortyzację [Kwartalną] ([Roczną]), będzie mógł uruchomić opcję **Ewidencja / Księgowanie / Księga** jedynie w ostatnim miesiącu kwartału (roku); w innym miesiącu otrzyma stosowny komunikat.

Wyznaczone kwoty zostają zaksięgowane jako jedna sumaryczna pozycja.

8.2. Przesyłanie danych do modułu F-K

Przed przystąpieniem do księgowania do F-K należy wskazać konta, na które będą zapisywane wyliczone odpisy amortyzacyjne. Dokonuje się tego po uruchomieniu opcji **Ewidencja / Księgowanie / F-K / Pojedyncze / Wybór kont**. Uruchomiony wtedy „mały” generator (patrz część FIRMA rozdział 10.6.) pozwala wskazać środki trwałe, które będą powiązane z wybranym kontem. Każdy środek trwały można powiązać z dwoma kontami.

Po uruchomieniu opcji „małego” generatora **Wykonaj** zostaje wyświetlony plan kont zdefiniowany w danym roku. Po wskazaniu konta i naciśnięciu klawisza **Enter** należy określić, po której stronie ([Wn] czy [Ma]) będą księgowane wyznaczone kwoty, a także jaki procent kwoty przesyłać na to konto.

Wybranie opcji **Ewidencja / Księgowanie / F-K / Pojedyncze / Księgowanie** powoduje ponowne uruchomienie „małego” generatora. Jego narzędziami można wybrać środki trwałe, których amortyzacje zostaną zaksięgowane. Po wskazaniu środków trwałych i uruchomieniu opcji „małego” generatora **Wykonaj** należy określić [Datę księgowania] (podpowiedziany zostaje ostatni dzień w miesiącu wybranym w opcji **Narzędzia / Miesiąc**).

Z wyświetlonej kolejno listy należy wybrać symbol dokumentu przesyłanego do F-K, a następnie wprowadzić numer dekretu. Program pozwala na zapisanie najwyżej 200 odpisów na jednym dekrete. Po przekroczeniu tej liczby program prosi o wprowadzenie kolejnego numeru dekretu.

Po podaniu numeru dekretu należy wybrać [Opis zdarzenia gospodarczego], uzupełniając go w razie potrzeby szczegółową częścią opisu.

Jeżeli parametr *Przesyłać na dodatkowy zestaw kont do F-K* (**Narzędzia / Parametry / Programu**) ma wartość [Tak], użytkownik może zaksięgować odpisy amortyzacyjne wszystkich środków trwałych na dodatkowe konta. Po uruchomieniu opcji **Ewidencja / Księgowanie / F-K / Grupowe** użytkownik podaje datę księgowania oraz wybiera symbol dokumentu i numer dekretu. Jako [Wielkość księgowaną] można wybrać wyliczoną przez program [Kwotę amortyzacji] lub dowolną wprowadzoną przez użytkownika [Kwotę dodatkową]. Pozostałe informacje niezbędne do zaksięgowania to strona konta, procent kwoty przesyłanej na konto oraz opis pozycji dekretu.

9. Korekta wprowadzonych informacji

Korekta zapisanych w programie informacji może obejmować zmianę wartości danych wpływających na obliczanie odpisów amortyzacyjnych (np. wartości początkowej lub stopy amortyzacji), a także zmianę miesięcy wybranych do sezonu oraz wstrzymanie amortyzowania środka trwałego we wskazanych miesiącach.

Wprowadzenie korekty informacji jest możliwe podczas przeglądania ewidencji środków trwałych, naciśnięciu kolejno klawiszy **F2** i **Ins** i wybraniu [Korekta].

Jako [Data obowiązywania] korekty zostaje zawsze zapisany 1 stycznia roku wybranego do przetwarzania danych (w opcji **Narzędzia / Miesiąc**).

9.1. Zmiana wartości danych

Po wybraniu [Korekta] użytkownik podaje [Datę wprowadzenia] korekty (podpowadany jest pierwszy dzień miesiąca wybranego w opcji **Narzędzia / Miesiąc**), po czym może wprowadzić zmiany do następujących pól:

[Zaktualizowana wartość początkowa].

[Umorzenie początkowe].

[Stopa amortyzacji].

[Współczynnik korekty].

[Ulgi / refundacje].

9.2. Zmiana sezonu

Po zaakceptowaniu zawartości wymienionych powyżej pól program proponuje zmianę miesięcy wybranych do sezonu. Użytkownik, który wybierze odpowiedź [Tak], będzie mógł ponownie wybrać miesiące, w których środek trwały będzie eksploatowany i amortyzowany.

W wyświetlonej tabeli wszystkie miesiące oznaczone są znakiem ✓. Naciskając klawisz **Ins** można usunąć go przy miesiącach, które nie będą stanowiły sezonu. Zatwierdzenie wybrania miesięcy do sezonu następuje po naciśnięciu klawisza **Enter**.

9.3. Wstrzymanie amortyzowania środka trwałego

W sytuacjach dopuszczonych przepisami (przepisy obowiązujące w latach 1995 – 1997 nie przewidują takiej możliwości) użytkownik może wstrzymać amortyzowanie środka trwałego w wybranych miesiącach.

Po określeniu przez użytkownika sezonu (lub po odpowiedzi [Nie] na pytanie o zmianę amortyzacji sezonowej) program umożliwia wprowadzenie wstrzymania amortyzacji. W tabeli wyświetlonej po odpowiedzi [Tak] na odpowiednie pytanie wszystkie miesiące oznaczone są znakiem ✓. Naciskając klawisz **Ins** można usunąć go przy miesiącach, w których amortyzowanie środka trwałego zostało wstrzymane. Zatwierdzenie miesięcy następuje po naciśnięciu klawisza **Enter**.

9.4. Korekta dokonana w module VAT

Użytkownik, który wprowadził zakup środka trwałego w module VAT, może dokonać korekty danych wprowadzonych do ewidencji także w tym module, jeśli tylko amortyzacja środka trwałego nie została jeszcze zaksięgowana. W przeciwnym przypadku w module VAT będzie można wprowadzić nową wartość początkową środka trwałego, ale zmiana ta nie zostanie uwzględniona przez program ŚRODKI TRWAŁE.

10. Przeszacowanie

Dokonanie aktualizacji wyceny środków trwałych (przeszacowania) polega na wprowadzeniu wskaźnika przeliczeniowego (zgodnie z obwieszczeniem Prezesa GUS) lub kwoty przeszacowania. Wskaźnik przeliczeniowy jest wspólny dla środków trwałych należących do tej samej grupy KRST, dlatego użytkownik może dokonać aktualizacji wyceny jednocześnie dla wskazanej grupy środków trwałych (patrz rozdział 10.2.).

Jako [Data obowiązywania] przeszacowania zostaje zapisany 1 stycznia roku wybranego do przetwarzania danych (w opcji **Narzędzia / Miesiąc**).

10.1. Przeszacowanie indywidualne

Wprowadzenie wskaźnika przeliczeniowego (lub kwoty przeszacowania) dla wybranego środka trwałego jest możliwe po uruchomieniu opcji **Ewidencja / Środków trwałych**, naciśnięciu klawiszy **F2** i **Ins**, a następnie wybraniu [Przeszacowanie].

W polu [Współczynnik przeszacowania] zostaje podpowiedziany wskaźnik przeliczeniowy dla grupy KRST, do której należy środek trwały (zgodnie z obwieszczeniem Prezesa GUS). Po zatwierdzeniu wartości wskaźnika (lub wprowadzeniu innej) należy zaakceptować wartość [0.00] podpowiadaną w polu [Kwota przeszacowania].

Jeżeli użytkownik wprowadza przeszacowanie kwotowe, powinien w pole [Współczynnik przeszacowania] wprowadzić wartość [0.00], a w pole [Kwota przeszacowania] – wartość przeszacowania.

W pole [Data wprowadzenia] należy wpisać faktyczną datę zarejestrowania przeszacowania. Program podpowiada w tym polu pierwszy dzień miesiąca wybranego w opcji **Narzędzia / Miesiąc**.

10.2. Przeszacowanie grupowe

Wybranie opcji **Obliczenia / Przeszacowanie** powoduje uruchomienie „małego” generatora. Jego narzędziami można wybrać środki trwałe do przeprowadzenia grupowego przeszacowania.

Po uruchomieniu opcji „małego” generatora **Wykonaj** należy wpisać faktyczną [Datę wprowadzenia] przeszacowania – program podpowiada pierwszy dzień miesiąca wybranego w opcji **Narzędzia / Miesiąc**. Po zatwierdzeniu daty należy wybrać sposób przeprowadzenia przeszacowania:

[Automatycznie]

program odczyta odpowiedni współczynnik przeszacowania z bazy danych programu ŚRODKI TRWAŁE właściwej dla roku przeszacowania wybranego w opcji **Narzędzia / Miesiąc**. Aktualizacja wyceny obowiązująca w 1995 r. zostanie dokonana zgodnie z „Wykazem wskaźników przeliczeniowych do aktualizacji wyceny wartości środków trwałych metodą szczegółową na dzień 1 stycznia 1995 r.” zamieszczonym w obwieszczeniu prezesa GUS z dnia 8 lutego 1995 r. i nie będzie uwzględniała przeszacowań dokonanych przed 1 stycznia 1995 r.

[Na zlecenie]

wskaźnik przeszacowania zostanie wpisany przez użytkownika. Możliwość ta pociąga za sobą konieczność wprowadzenia dalszych informacji:

[Data zakupu]

wpisując daty w pola [Od] i [Do] użytkownik ustala przedział czasowy dat nabycia (wytworzenia) środków trwałych.

[Grupa KRST]

ŚRODKI TRWAŁE

wpisanie symbolu KRST lub jego części umożliwi podanie dla określonej w ten sposób grupy:

[Współczynnika] lub

[Kwoty] przeszacowania.

Pole to nie może pozostać puste.

Jeżeli wykonując operację przeszacowania program wykryje, że dla któregoś z wybranych środków trwałych aktualizacja wyceny (według stanu na ten sam dzień) została już przeprowadzona, pozostawi użytkownikowi decyzję, czy wprowadzić dla tego środka nowe przeszacowanie:

[Tak].

[Nie].

[Wszystkie następne Tak].

[Wszystkie następne Nie].

11. Modernizacja

Zwiększenie wartości początkowej wybranego środka trwałego w wyniku jego modernizacji jest możliwe po uruchomieniu opcji **Ewidencja / Środków trwałych**, wskazaniu środka trwałego, naciśnięciu kolejno klawiszy **F2** i **Ins**, a następnie wybraniu [Modernizacja]. Można wówczas wprowadzić (lub odczytać) następujące dane:

[Wartość przed zmianą]

w tym polu zostaje wyświetlona suma wartości początkowej i wszystkich kwot powiększających ją kwot wprowadzonych do terminu [Data obowiązywania].

[Różnica wartości]

kwota, o jaką zostaje powiększona wartość początkowa środka trwałego. Podczas przeglądania ewidencji w polu [Zaktualizowana wartość początkowa] będzie wyświetlana suma pól [Wartość przed zmianą] i [Różnica wartości] wprowadzona podczas rejestrowania modernizacji środka trwałego.

[Wartość po zmianie]

kwota zaktualizowanej wartości początkowej wyświetlona w tym polu jest sumą [Wartości przed zmianą] oraz [Różnicy wartości].

[Data wprowadzenia]

data zapisania modernizacji w ewidencji środków trwałych. Jeżeli jest ona późniejsza od [Daty obowiązywania], to zaktualizowany odpis amortyzacyjny i nie księgowana za poprzednie miesiące „nadwyżka” jest księgowana w miesiącu wprowadzenia zmiany.

[Data obowiązywania]

amortyzację od powiększonej wartości początkowej program będzie naliczał począwszy od miesiąca następnego po dacie obowiązywania.

W polach [Data wprowadzenia] i [Data obowiązywania] podpowiadany jest pierwszy dzień miesiąca wybranego w opcji **Narzędzia / Miesiąc**.

12. Likwidacja

Likwidację środka trwałego przed jego całkowitym zamortyzowaniem należy odnotować w ewidencji środków trwałych.

Po uruchomieniu opcji **Ewidencja / Środków trwałych**, wskazaniu środka trwałego, naciśnięciu kolejno klawiszy **F2** i **Ins**, a następnie wybraniu [Likwidacja] należy wprowadzić [Datę] oraz [Przyczynę] likwidacji. Do danych środka trwałego mającego status [Zlikwidowany] nie można wprowadzać żadnych zmian. Środek ten nie jest dalej amortyzowany.

13. Zamknięcie i otwarcie roku

13.1. Zamknięcie roku

Dla rozpoczęcia obliczania amortyzacji za następny rok niezbędne jest zamknięcie roku poprzedniego. Operacja ta powoduje wyliczenie umorzenia początkowego (wartości odejmowanej od wartości początkowej środka trwałego podczas obliczania amortyzacji rocznej) w nowym roku.

Uruchomienie opcji **Obliczenia / Zamknięcie roku** jest możliwe jedynie wtedy, gdy w opcji **Narzędzia / Miesiąc** wybrano styczeń roku następnego po zamykanym.

Po wybraniu opcji **Obliczenia / Zamknięcie roku** zostaje uruchomiony „mały” generator. Jego narzędziami można wskazać środki trwałe, dla których rok zostanie zamknięty. Uruchomienie opcji „małego” generatora **Wykonaj** powoduje wyliczenie umorzenia początkowego dla wybranych środków w nowym roku.

Jeżeli podczas zamykania roku dla któregośkolwiek z wybranych środków nastąpi zrównanie amortyzacji liczonej metodą degresywną i metodą liniową, program zmieni metodę naliczania amortyzacji – w nowym roku będzie ona liczona jako liniowa bez współczynnika korekty.

Zamknięcie roku 1994 dodatkowo spowoduje denominację wartości środków trwałych i ich umorzenia początkowego na rok 1995.

13.2. Otwarcie roku

Umorzenie początkowe (wyliczone podczas zamknięcia roku) może zostać przywrócone do wartości obowiązującej przed zamknięciem roku. Otwarcie zamkniętego roku jest możliwe po uruchomieniu opcji **Obliczenia / Otwarcie roku**. Operacja ta jest dostępna jedynie wtedy, gdy w opcji **Narzędzia / Miesiąc** wybrano grudzień roku poprzedniego w stosunku do zamykanego.

Wybranie opcji powoduje uruchomienie „małego” generatora. Jego narzędziami można wskazać środki trwałe, dla których rok zostanie otwarty. Uruchomienie opcji „małego” generatora **Wykonaj** powoduje otwarcie roku dla wskazanych środków trwałych.

- ▶ Producent zaleca uruchamianie opcji **Obliczenia / Otwarcie roku** jedynie w szczególnych, wyjątkowych wypadkach.

14. Zestawienia

Na podstawie danych przechowywanych w ewidencji środków trwałych użytkownik może otrzymać zestawienia opisane w kolejnych podrozdziałach.

14.1. Zestawienie zmian i uzupełnień danych środka trwałego

Zestawienie zawierające wykaz korekt, modernizacji i innych zmian zarejestrowanych w ewidencji dla każdego środka trwałego można otrzymać po uruchomieniu opcji **Wydruki / Historia zmian**. Po jej wybraniu należy określić warunki zestawienia wprowadzając dane w następujące pola:

- [Miesiąc] po wyświetleniu tabeli miesięcy należy wybrać, do którego miesiąca (włącznie) zostanie przedstawiona „historia” zmian wybranych środków trwałych.
- [KRST] na wydruku znajdują się środki trwałe o numerach KRST z przedziału wprowadzonego w pola [Od:] i [Do:]
- [Numer inwentarzowy]
na wydruku znajdują się środki trwałe o numerach inwentarzowych zawartych w przedziale wprowadzonym w pola [Od:] i [Do:]
- [Wartość początkowa]
wydruk będzie obejmował środki trwałe o wartości początkowej zawartej w przedziale wprowadzonym w pola [Od:] i [Do:].
- [Umorzenie początkowe]
zestawienie można zawęzić do środków trwałych z umorzeniem początkowym należącym do podanego zakresu (wprowadzonego w pola [Od:] i [Do:]).

Utworzone w ten sposób zestawienie zostaje wyświetlone (wydrukowane) po wybraniu [WYDRUKI]. Dla wybranych środków trwałych zostaną przedstawione kolejne tabele, z których każda będzie zawierała następujące kolumny:

- [Miesiąc].
- [Rodzaj zmiany].
- [Wartość początkowa].
- [Umorzenie początkowe].
- [Stopa amortyzacji].
- [Współczynnik korekty].
- [Metoda amortyzacji].

Wszystkie dane przedstawiają wielkości obowiązujące po wprowadzeniu zmiany.

Dane na wydruku są uporządkowane według daty obowiązywania zmiany.

14.2. Raporty

Program ŚRODKI TRWAŁE umożliwia przeglądanie zawartości ewidencji środków trwałych w okresie od początku roku do końca miesiąca (rok i miesiąc wybrane są w opcji **Narzędzia / Miesiąc**), według zadanych przez użytkownika kryteriów. Do tworzenia takich raportów służy uniwersalny generator wydruków, uruchamiany po wybraniu opcji **Wydruki / Raporty**. Szczegółowy opis generatora zamieszczono w części FIRMA w rozdziale 10. W tym miejscu przypomnimy jedynie, że definiowanie raportu polega na wybraniu kolumn, które będą zamieszczone na wydruku, a także na ustaleniu zakresu danych lub wybraniu takich danych, które spełniają zadane warunki selekcji.

ŚRODKI TRWAŁE

Wymienione niżej kolumny uwzględnione w standardowym wydruku raportu pozwalają na wydrukowanie zawartości ewidencji zgodnie z § 11 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 stycznia 1997 r.

[Lp].

[Data nabycia]

data wpisana podczas wprowadzania środka trwałego do ewidencji w pole [Data zakupu].

[Data przyjęcia do używania]

data wpisana podczas wprowadzania środka trwałego do ewidencji w pole [Data wprowadzenia].

[Nazwa].

[KRST].

[Wartość początkowa].

[Stopa amortyzacji].

[Kwota odpisu amortyzacyjnego za dany rok podatkowy].

[Kwota odpisu amortyzacyjnego narastająco od początku roku]

kwota ta zostanie wyliczona od początku roku do miesiąca wybranego w opcji **Narzędzia / Miesiąc**.

[Zaktualizowana wartość początkowa].

[Zaktualizowana kwota odpisów amortyzacyjnych].

[Data likwidacji].

[Przyczyna likwidacji].

Do wydruku można dołączyć kolumny zawierające pozostałe dane zapisane w ewidencji, np. [Rok] rozpoczęcia używania środka trwałego czy [Numer inwentarzowy].

Za pomocą opcji generatora **Selekcja** można zbudować raport obejmujący jedynie środki o wskazanym statusie, np. tylko [Umorzone] czy [Amortyzowane].

15. Operacje kontrolne

Pod wpływem czynników zakłócających normalną pracę programu (zanik zasilania podczas eksploatacji programu, uszkodzenie dysku twardego, destrukcyjne działanie wirusa itd.) w bazach danych programu mogą powstać błędne zapisy. Część tych błędów może zostać usunięta przez system FIRMA. W tym celu należy uruchomić opcję **Narzędzia / Kontrola / ...** i wybrać bazy danych do skontrolowania.

Zaleca się okresowe uruchamianie opcji kontrolnych.

15.1. Kontrola poprawności bazy „Miesiące”

Po uruchomieniu opcji **Narzędzia / Kontrola / Baza „Miesiące”** program sprawdza, czy w tej bazie danych nie znajdują się zdublowane zapisy. Jeżeli zostaną odnalezione podwójne zapisy, użytkownik otrzymuje stosowny komunikat. Nadmiarowe zapisy zostaną usunięte, a amortyzacja zostaje przeliczona na nowo.

15.2. Kontrola poprawności baz „Środki” i „Historia”

Po uruchomieniu opcji **Narzędzia / Kontrola / Bazy „Środki” i „Historia”** program sprawdza poprawność połączeń między tymi bazami danych. W przypadku odnalezienia nieprawidłowości użytkownik otrzymuje stosowny komunikat, a program jednoznacznie przyporządkuje zapisy w obu bazach danych.

ŚRODKI TRWAŁE

Indeks

- Aktualizacja wyceny 12
- Amortyzacja
 - jednokrotna 9, 12, 29, 30
 - sezonowa 12, 29

- Dane w ewidencji 25
- Data księgowania 36, 37
- Data nabycia (wytworzenia) środka trwałego 26, 41
- Data obowiązywania
 - korekty 38
 - modernizacji 43
 - przeszacowania 40
- Data przyjęcia środka trwałego do używania 48
- Data wprowadzenia
 - korekty 38
 - modernizacji 43
 - przeszacowania 40, 41
 - środka trwałego do ewidencji 27, 41
- Degresywna metoda amortyzacji 10, 16, 29, 31
- Dowód wewnętrzny 36
- Drukowanie zawartości ewidencji 48

- Ewidencja / Księgowanie / F-K / Grupowe 37
- Ewidencja / Księgowanie / F-K / Pojedyncze / Księg 37
- Ewidencja / Księgowanie / F-K / Pojedyncze / Wybó 37
- Ewidencja / Księgowanie / Księga 36
- Ewidencja / Środków trwałych 26, 30, 40, 43, 44

- Jednokrotna amortyzacja 12, 18, 29, 30

- Kontrola poprawności zapisów w bazach danych prog 49
- Korekta dokonana w module VAT 39
- Korekta informacji wprowadzonych do ewidencji 38
- KRST 26

ŚRODKI TRWAŁE

Księgowanie amortyzacji 36
Kwartałny odpis amortyzacyjny 33
Kwota przeszacowania 40

Likwidacja środka trwałego 19, 44
Liniowa metoda amortyzacji 10, 18, 28, 29, 31, 44

Metody obliczania odpisów amortyzacyjnych
 degresywna 10, 16, 29
 liniowa 10, 18, 28, 29, 31, 44
Miejsce użytkowania środka trwałego 27
Miesięczny odpis amortyzacyjny 9, 33
Modernizacja 17, 43
 różnica wartości 43
 wartość po zmianie 43
 wartość przed zmianą 43

Narzędzia / Inny moduł 22
Narzędzia / Koniec 22
Narzędzia / Kontrola / Sprawdzenie poprawności baz 49
Narzędzia / Miesiąc 21, 30, 33, 38, 40, 43
Narzędzia / Parametry / Programu 24, 33
Narzędzia / Zakłady 23
Numer inwentarzowy 27

Obliczenia / Otwarcie roku 45
Obliczenia / Przeszacowanie 41
Obliczenia / Zamknięcie roku 44
Odpisy kwartalne 9, 12, 20, 24, 30, 33, 36
Odpisy miesięczne 9, 12, 15, 20, 24, 30, 35
Odpisy roczne 9, 10, 20, 24, 31, 33, 36
Ograniczenie podstawy amortyzacji do 10 000 ECU 19, 26
Osoba odpowiedzialna za środek trwały 27
Otwarcie roku 45

Powiązanie środków trwałych z kontami F-K 37

- Przenumerowanie ewidencji 33
- Przesyłać na dodatkowy zestaw kont do F-K 25, 37
- Przesyłanie danych do KSIĘGI 36
- Przesyłanie danych do modułu F-K 37
 - grupowe 37
 - pojedyncze 37
- Przeszacowanie 12, 40
 - grupowe 41
 - indywidualne 40
 - kwotowe 13

- Raporty 47
- Roczny odpis amortyzacyjny 9, 24, 31
- Środek trwały 7
- Rok rozpoczęcia używania środka trwałego 30
- Rozpoczęcie pracy 21

- Samochody osobowe i inne o ładowności do 500 19, 26
- Sezon 34, 39
- Soft Ekspert Swap 22
- Sposób aktualizacji danych 20, 24, 31
- Stawka amortyzacji 9
- Stopa amortyzacji 28, 38
- Swap 22

- Typ amortyzacji 24, 33

- Ulepszenie środka trwałego 17
- Ulgi / refundacje 29, 38
- Umorzenie początkowe 28, 31, 38, 44
- Ustalenie parametrów programu 24
- Usunięcie środka trwałego z ewidencji 32

- Wartość początkowa 9, 27, 33
 - skorygowanie po rozliczeniu VAT 20
- Wartość początkowa netto 10
- Wartości niematerialne i prawne 8

ŚRODKI TRWAŁE

- Wprowadzanie środka trwałego do ewidencji 26
 - Wprowadzanie zmian do ewidencji 34
 - Wprowadzenie przedsiębiorstwa do systemu 23
 - Wskaźnik przeliczeniowy przeszacowania 12, 40
 - Współczynnik korekty 9, 29, 38
 - Współczynnik przeszacowania 40
 - Wstrzymanie amortyzacji 34, 39
 - Wybranie miesięcy do sezonu 29
 - Wybranie zakładu do obsługi przez program 23
 - Wydruk ewidencji 48
 - Wydruki / Dowód wewn. / F-K 36
 - Wydruki / Dowód wewn. / Księga 36
 - Wydruki / Historia zmian 46
 - Wydruki / Raporty 47
 - Wyświetlać wszystkie informacje 24, 31
-
- Zakończenie pracy 22
 - Zaktualizowana wartość początkowa 28, 38
 - Zamknięcie roku 44
 - Zaokrąglenia kwot amortyzacji 25
 - Zestawienie zmian i uzupełnień danych środka trwał 46
 - Zmienna podstawa amortyzacji 10